

dinsdag 18 juni 2013 / 14.00u
Zandhoven – Raadzaal

VERSLAG¹

Aanwezig:

- Cathy Berx, gouverneur provincie Antwerpen, voorzitter
- Bram Abrams, secretaris
- Ludwig Caluwé, gedeputeerde, provincie Antwerpen
- Wendy Breugelmans, Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
- Koen Segher, Waterwegen & Zeekanaal (W&Z)
- Marc Florus, Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
- Dirk Jordaens, Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
- Koen Deheegher, Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
- Ilse Maes, Departement Landbouw en Visserij (LV)
- Eline Buyle, Agentschap Onroerend Erfgoed (OE)
- Hilde Van den Broeck, Agentschap Wegen en Verkeer (AWV)
- Christophe Vandevoot, Ruimte Vlaanderen
- Els Beullens, voorzitter OCMW, Grobbendonk
- Ward Kennes, burgemeester, Kasterlee
- Gino Verbiest, verantwoordelijke integraal waterbeheer, Lier
- Griet Van Olmen, schepen, Nijlen
- Marc T'Syen, schepen, Olen
- Jef Verhaegen, schepen, Ranst
- Filip Van Den Broeck, schepen, Vorselaar
- Luc Van Hove, burgemeester, Zandhoven
- Peter Symens, Natuurpunt
- Frederik Mollen, Natuurpunt
- Evi Van Camp, Boerenbond
- Goedele Schuerman, DenS Communicatie

Verontschuldigd:

- Griet Smaers, gemeenteraadslid, Geel
- Mien Van Olmen, schepen, Herentals
- Marc Herrygers, schepen, Lille
- Luc Van Dommelen, Algemeen Boerensyndicaat
- Jasmine Michielsens, Agentschap Onroerend Erfgoed (OE)

Afwezig:

/

Verslag:

- Goedele Schuerman, DenS Communicatie

Agenda

1. Goedkeuring verslag OC 27-02-2013
2. Stand van zaken gewestelijke projecten en planningsprocessen in de vallei van de Kleine Nete
3. Ankerplaats Varenheuvel-Abroek
4. Flankerend beleid
5. Intentieverklaring Kleine Nete en overzicht lokale projecten
6. Communicatie coördinatie Kleine Nete – gebruik kanalen partners
7. Varia

---

¹ Dit verslag moet worden samen gelezen met de voorbereidende nota's.

1. Goedkeuring verslag vorige vergadering OC 27-02-2013

Er zijn geen opmerkingen op het ontwerpverslag gekomen. Het verslag wordt goedgekeurd.

Er wordt wel een vraag gesteld bij de Voortgangsrapportage voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

- Evi Van Camp, Boerenbond: In de Voortgangsrapportage p.4-5 staat dat de leden van de opvolgingscommissie de globale planningsopgave voor het gebied onderschrijven en de doelstellingen van de verschillende projecten die in dat kader ontwikkeld worden. Boerenbond vraagt om dat te nuanceren. Boerenbond gaat ermee akkoord dat er nood is aan een integrale aanpak, maar dat betekent niet dat Boerenbond akkoord is met alle plannen en projecten zoals ze vandaag voorliggen.
- => De voorzitter geeft aan dat in de mededeling staat dat "de globale planningsopgave en de doelstellingen van de projecten" onderschreven worden. Er is vorige keer duidelijk gevraagd of de doelstellingen van de projecten onderschreven konden worden; de vergadering stemde daar toen mee in. Over de wijze waarop de verschillende projecten concreet gerealiseerd worden (locatie, modaliteiten...) is uiteraard nog discussie. Boerenbond gaat hiermee akkoord, de discussie is gesloten.

2. Stand van zaken gewestelijke projecten en planningsprocessen in de vallei van de Kleine Nete

De gewestelijke projecten en processen worden kort toegelicht door de projectleiders.

Bespreking:

Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP) in uitvoering van de ruimtelijke doelstellingen voor natuur, bos en landbouw en overleg Graafweide-Schupleer:

- Frederik Mollen, Natuurpunt: Er zijn belangrijke erfgoedwaarden binnen Graafweide-Schupleer. Is Onroerend Erfgoed ook bij het overleg over Graafweide-Schupleer betrokken?
- Christophe Vandevort: Ja, de ankerplaats is een van de uitgangspunten waarop het RUP-team zich baseert. Onroerend Erfgoed nam ook deel aan het overleg.

Aanleg overstromingsgebieden in kader van bekkenbeheerplan Netebekken

AOG Grobbendonk:

- Marc Florus, VMM: VMM maakte een tekstje op voor de gemeentelijke website en vraagt dit snel te publiceren. VMM heeft geen zicht op de bezwaren ingediend tijdens het openbaar onderzoek.
- Els Beullens, Grobbendonk: VMM heeft nog niet gecommuniceerd rond de Boerenbrug.
- Marc Florus, VMM: De Boerenbrug is geen eigendom van VMM maar is een gemachtigde constructie. De Boerenbrug blijft bereikbaar na de werken, tijdens de werken is dit ook een aandachtspunt. Als de gemeente vragende partij is voor een nieuwe functie van die brug bv. in het kader van recreatie, wil VMM naar een samenwerking met de gemeente gaan maar VMM heeft hiertoe nog geen vraag gekregen vanuit de gemeente.
- => De voorzitter stelt voor dit bilateraal uit te klaren.

AOG De Zegge:

- Marc Florus, VMM: VMM belegt op 2 juli een nieuw overleg in Lichtaart. Doel van het overleg is na te gaan hoe de gemeente en landbouworganisaties het dijklichaam zien, wie zal instaan voor het beheer, of er een fiets- of wandelpad wordt aangelegd,...
- Ward Kennes, Kasterlee:
  - De toeristische sector is vragende partij voor een fiets- of wandelpad. Voor de gemeente kan dit, op voorwaarde dat er geen bijkomende ruimte voor wordt ingenomen.
  - De burgemeester kan niet aanwezig zijn op de voorgestelde datum (2 juli). Er wordt gezocht naar een nieuwe datum.
  - Er komen altijd veel vragen over flankerend beleid, waarop niet steeds een passend antwoord kan gegeven worden.
  - Worden Camping Korteheide en Bobbejaanland ook uitgenodigd?
- Marc Florus: We moeten opletten dat de vergadering niet te individueel wordt. Op individuele vragen naar flankerend beleid kan tijdens de vergadering moeilijk geantwoord worden.
- De specifieke problematiek rond Camping Korteheide en Bobbejaanland wordt niet behandeld op die vergadering maar dient verder uitgeklaard te worden in een apart overleg.

- => Op vraag van de voorzitter wordt een nieuwe datum gezocht. VLM wordt ook uitgenodigd.(nvdr 1 juli is nieuwe consensusdatum geworden)
- Evi Van Camp, Boerenbond: Vraagt om in de toelichting aan de landbouwers ook aan te geven in hoeverre rekening wordt gehouden met de LER.
- Marc Florus, VMM: VMM heeft al rekening gehouden met de LER in het compromisvoorstel maar de nog openstaande vragen dienen uniform beantwoord te worden in minstens grote blokken/deeltrajecten. Dus per perceel een ander technisch profiel van de dijk aan landzijde voorzien is niet mogelijk en niet wenselijk.
- => De voorzitter vraagt Boerenbond de oefening vooraf zelf te maken met de betrokken landbouwers.
- Evi Van Camp, Boerenbond: De landbouwers zijn bereid het grondoverschot te stockeren. Er wordt opgemerkt dat grote delen van het landbouwgebied De Zegge zijn ingekleurd als overstromingsgevoelig gebied (blauw op de watertoetskaart).
- => Boerenbond bezorgt VMM een voorstel.
- Evi Van Camp, Boerenbond: Vraagt om de knelpunten aan de zijrivieren ook aan bod te laten komen.

Aanleg overstromingsgebieden in kader van Sigmaplan:

- Gino Verbiest, Lier:
  - Zoekzone 1 valt deels in de Polder van Lier. Wordt het polderbestuur ook op de hoogte gebracht?
  - De Stad wil hier een stadsrandbos. Is dit verzoenbaar met de plannen?
- Koen Deheegher, ANB: De studie wordt half juli afgerond, in september komt de werkgroep bij elkaar. Het Polderbestuur maakt daar deel van uit.
- Dirk Jordaens, ANB: De vraag voor een stadsrandbos wordt mee bekeken. Het is belangrijk dit als een samenhangend verhaal te zien.
- Evi Van Camp, Boerenbond: De Polder van Lier vormt nu een bergingsruimte. Zal deze nog functioneren als er vernat wordt?
- Koen Segher, W&Z: Nu functioneert de Polder als een gecontroleerd overstromingsgebied. De beoogde vernatting gaat over het grondwaterpeil dat zich onder het maaiveld bevindt, dat zal de buffercapaciteit niet beperken, hier en daar zal zelfs wat uitgegraven worden om krekens en open water te creëren.
- Luc Van Hove, Zandhoven: De gemeente is tevreden over het proces zoals het gevoerd wordt. Hij is tevreden dat 70 ha landbouwzone behouden blijft en vraagt of er nog meer landbouwgrond kan gevrijwaard worden indien zone 3 in aanmerking komt als habitat voor de Roerdomp.
- Koen Deheegher/ Dirk Jordaens, ANB: Het is te vroeg om hier uitspraak over te doen. De 25 ha grasland voorzien in de Polder van Lier moet elders gezocht worden. Habitat voor Roerdomp wordt ook in de andere Sigmaprojecten gezocht. Voor de cluster Nete-Kleine Nete is zone 3 (monding Grote Nete) de sleutel voor een globale oplossing.
- Griet Van Olmen, Nijlen: De gemeente is bereid mee te zoeken naar een oplossing. De gemeente stelt voor Varenheuvel-Abroek wel als voorwaarde dat er geen negatieve impact mag zijn van de zoekzone op de waterhuishouding.
- => De voorzitter concludeert dat volgende vergadering een concreter voorstel kan voorgelegd worden.
- Koen Segher, W&Z: Nijlen en Berlaar zijn ook betrokken bij het overleg in het kader van het Sigmaproject.
- Els Beullens, Grobbendonk: Voor Sigma is er een gesprek geweest waarop Grobbendonk niet was uitgenodigd.
- Koen Deheegher, ANB: Bij de start van het Sigmaproject zijn de contactgegevens bij de gemeenten opgevraagd. Grobbendonk wordt voor elk overleg uitgenodigd.

- Jef Verhaegen, Ranst: Zit het gebied tussen Varenheuvel-Abroek en de jachthaven van Lier (o.a. natuurreservaat Zomerklokje) nog in de zoekzone?
- Koen Dehegher, ANB: Neen, dit gebied heeft onvoldoende potenties.
- Els Beullens, Grobbendonk: Vraagt of de studies rond afvoer worden meegenomen.
- Koen Segher, W&Z: Ja, deze worden meegenomen.

Afbakening Speciale Beschermingszones (SBZ) om soorten en leefgebieden te beschermen:

- Dirk Jordaens, ANB: De Interkabinettenwerkgroepen (IKW's) over 36 rapporten lopen nu. Najaar 2013 wordt een definitieve goedkeuring van de S-IHD's verwacht.
- Peter Symens, Natuurpunt: De planning voor zone Kleine Nete tussen Albertkanaal en Lier (S-IHD) is zeer krap en blijft onduidelijk. Alleszins moet ook gewaakt worden over de deadline gekoppeld aan Sigma.
- Dirk Jordaens, ANB: Er blijft inderdaad nog onduidelijkheid. Het is ter zake momenteel wachten op beslissingen van de Vlaamse Regering m.b.t. de S-IHD's.
- => De voorzitter stelt voor om deze bekommernis op te nemen in de rapportering aan de Vlaamse Regering.

Compensaties aan Kleine Nete ikv de realisatie van de N19g:

- Marc Florus, VMM: VMM is door AWV uitgenodigd om de werf te bezoeken en gaat daar graag op in.

3. Ankerplaats Varenheuvel-Abroek

Op de beschermingskalender voor 2013 staan als aan te duiden ankerplaatsen 'Dal van de Kleine Nete tussen Nijlen en Grobbendonk' en 'Dal van de Kleine Nete tussen Lier en Kessel'. Voor beide ankerplaatsen wordt in afstemming met de andere lopende processen in het gebied de aanduidingsprocedure doorlopen.

Dit is een nieuw proces binnen de vallei van de Kleine Nete.

- Griet Van Olmen, Nijlen: Wat is de timing?
- Eline Buyle, OE: Beide gebieden zijn nog in onderzoek, het is te vroeg om al een timing aan te geven.
- Christophe Vandevooort, RV: De timing is cruciaal, volgens de planning moet de ankerplaats uiterlijk tegen 1 juli 2014 definitief aangeduid zijn omdat dan de decretale procedure voor het gewestelijk RUP ten laatste moet opgestart worden om uitvoering in 2015 te kunnen laten starten zoals beslist door Vlaamse Regering in kader van Sigmaplan. Het is dus van belang dat zowel de goedkeurende minister als het agentschap Onroerend Erfgoed zich bewust is van die strikte timing.

4. Flankerend beleid

Op vraag van de opvolgingscommissie is een nota opgemaakt met daarin een overzicht van alle mogelijkheden tot flankerend beleid. Wendy Breugelmans van VLM geeft uitgebreid toelichting bij deze nota.

- Ward Kennes, Kasterlee: De nota biedt een mooi overzicht maar een belangrijke vraag blijft wat dit betekent voor de dossiers in de vallei van de Kleine Nete.
- Evi Van Camp, Boerenbond: Dit is een theoretisch overzicht, in de praktijk blijken planologische ruil, grondenbank vaak moeilijk. Het zou goed zijn de knelpunten aan te kaarten.
- Peter Symens, Natuurpunt: Voor Sigma is het flankerend beleid duidelijk, voor de andere projecten is er nood aan verduidelijking. Hoe verhoudt het flankerend beleid zich tot de andere maatregelen? Meestal is het 'of-of' ipv 'en-en'. Gevaar van een projectgebonden toepassing is dat je door de bomen het bos niet meer ziet. Voorstel om in de tabel op te nemen waar het om 'of-of' maatregelen gaat en waar om 'en-en' plus voor elke maatregel aan te geven waarvoor dit een oplossing kan bieden.

- Ludwig Caluwé, gedeputeerde: Zelfs bij een 'en-en' verhaal gaat het om habbekratsen. Belangrijk is zo snel mogelijk te weten wat zal toegepast worden per project.
- Wendy Breugelmans, VLM: De nota en de tabel zijn bedoeld als input om de discussie te voeren. De tabel geeft aan wat kan toegepast worden per project, behalve voor De Zegge, waar dit nog niet bepaald is. Vraag aan de opvolgingscommissie is wat nodig is om het flankerend beleid goed inzetbaar te maken? Initiatiefnemers moeten zelf bepalen welk flankerend beleid wordt ingezet. In Grobbendonk zijn bv. dezelfde stimuli gebruikt als voor Sigma.
Het voorontwerp decreet landinrichting dat de Vlaamse Regering recent goedkeurde biedt een instrumentenkoffer waarin alle maatregelen duidelijk gedefinieerd zullen worden.
- Marc Florus, VMM: Deze nota toont aan dat we voor de verschillende projecten op een vergelijkbare manier werken. Tussen het flankerend beleid voor AOG Grobbendonk en Sigma zijn er veel gelijkenissen, er zijn dus vooral gelijkenissen ipv verschillen. Logischerwijze, gelet op de gelijkaardige compromisvoorstellen tussen AOG Zegge en AOG Grobbendonk, zou kunnen overwogen worden om dezelfde reeks flankerende maatregelen toe te passen op De Zegge. In dergelijke projecten is de moeilijkheid vooral op korte termijn voldoende gronden in de grondenbank te krijgen. Dit is een praktisch knelpunt, het beleid zit wel goed in elkaar.
- Evi Van Camp, Boerenbond: De grondenbank ligt moeilijk omdat landbouwers met elkaar in concurrentie komen.
- Wendy Breugelmans, VLM: Het is niet altijd eenvoudig een grondreserve op te bouwen, maar toch slaagt VLM er in ruilgrond te kopen, zelfs redelijk grote blokken (bv. in Grote Nete). Voor de haven is er zelfs een overschot aan ruilgrond. De grondenbank is een extra speler op de markt, maar bij aankoop in der minne blijkt VLM vaak de enige partner waarmee onderhandeld wordt. Er wordt zelfs vastgesteld dat af en toe een negatief advies aan W&Z dient gegeven te worden voor het uitoefenen van een RVV wegens de aankoop van het stuk grond door een andere landbouwer.
- => De voorzitter geeft aan dat de vraag naar knelpunten de aanleiding was voor de nota uitgewerkt door VLM. De tabel bij de nota geeft antwoord op de vraag naar de instrumenten die per project ingezet worden. De voorzitter vraagt aan de leden van de opvolgingscommissie deze tabel goed te analyseren en per project aan te geven wat eventueel de concrete knelpunten zijn. Belangrijk is dat de Vlaamse Regering ook beslist heeft een voorstel tot harmonisering van de vergoedingsregelingen uit te werken. Het zou goed zijn dat de knelpunten die OC detecteert in die oefening ingebracht kunnen worden.

5. Intentieverklaring Kleine Nete en overzicht lokale projecten

In de vorige rapportering aan de Vlaamse Regering werd gesteld dat het aangewezen is om verder te onderzoeken op welke wijze het Vlaams gewest samen met de lokale besturen, provinciebestuur en andere maatschappelijke actoren en organisaties tot een gemeenschappelijk project over de verschillende bestuursniveaus heen voor de vallei van de Kleine Nete kan komen, zoals dat bv. in de Demervallei tot stand is gebracht. Op de vorige opvolgingscommissie werd bovendien vastgesteld dat de meeste betrokken gemeentebesturen concrete projecten en/of ideeën hebben die perfect kunnen passen in een gedeelde aanpak van de vallei. Het PBC stelt voor om in stappen te werken en werkte een voorstel van intentienota uit (zie bijlage).

- Ward Kennes, Kasterlee: Het zou een belangrijke stap zijn mochten we tot zo'n samenwerking komen. De vallei van de Kleine Nete is een sterk project dat, mits randvoorwaarden worden ingevuld, kansen biedt. We moeten de ambitie hebben om toekomstgericht een stap verder te zetten.
- Dirk Jordaens, ANB: In de tekst worden best ook de lopende, Vlaamse projecten opgenomen.
- Marc Florus, VMM: VMM staat achter dit voorstel op voorwaarde dat het niet leidt tot een nieuw plan.
- => De voorzitter vraagt de leden van de opvolgingscommissie het voorstel kritisch te bekijken en te reageren tegen september. Bedoeling is niet een nieuw plan uit te werken, maar een engagement aan te gaan als instrument voor de uitvoering en afstemming van de verschillende lopende, Vlaamse projecten en processen met andere initiatieven in het gebied om zo tot win-wins en een gedeeld verhaal te komen. De voorzitter herhaalt ook de oproep aan de leden om (ook tegen september) zelf projecten in te dienen die hierin kunnen kaderen.

6. Communicatie

Vorige vergadering gaven we een artikel mee voor verspreiding via de kanalen van de partners. Dit is enkel gepubliceerd op de websites van de gemeenten Grobbendonk en Zandhoven, Natuurpunt en Agripress. Boerenbond plaatst het op de afgesloten site voor de leden. De oproep om de coördinatieopdracht en in het bijzonder de communicatie-instrumenten (www.kleinenete.be en info@kleinenete.be) bekend te maken via de gemeentelijke en sectorale kanalen wordt daarom herhaald. Goedele Schuerman stelt voor om hiervoor rechtstreeks de communicatieambtenaren en – verantwoordelijken te contacteren. De vergadering gaat hiermee akkoord.

7. Varia

- Alle aanwezigen ontvangen een infomap met daarin:
  - o Slides vergadering
  - o Nota en tabel 'Overzicht flankerend beleid landbouw'
  - o Nota ivm Voorontwerp van intentieverklaring
  - o Het eerste artikel over de coördinatieopdracht Kleine Nete (herhaling)
- Volgende bijeenkomst van de opvolgingscommissie zal plaatsvinden in oktober. Juiste datum en locatie volgen. (Na de vergadering bood Els Beullens aan in Grobbendonk te vergaderen).
- Marc Florus, VMM: Er wordt ook geïnvesteerd in waterkwaliteit. Voorstel om een overzicht te geven van de lopende/geplande infrastructuurprojecten om de waterkwaliteit te verhogen in het projectgebied, de vergadering vindt een dergelijke toelichting zinvol.
- Evi Van Camp, Boerenbond vraagt het verhaal over waterkwaliteit aan te vullen met de provinciale projecten op waterlopen van 2^e categorie.
- => De voorzitter stelt voor dit op te nemen als agendapunt voor de volgende vergadering.

Actiepunten

- AOG De Zegge: overleg over dijklichaam op 1 juli.
  - o Boerenbond bekijkt dit vooraf met de landbouwers vanuit de LER.
  - o Boerenbond bezorgt VMM een voorstel voor het stockeren van het grondoverschot.
- AOG De Zegge: VMM legt overleg vast i.v.m. Camping Korteheide en Bobbejaanland.
- Alle leden bekijken de nota en tabel over flankerend beleid kritisch en maken eventuele knelpunten over via info@kleinenete.be
- Alle leden bekijken het voorstel van intentieverklaring kritisch en reageren tegen midden september. Alle gemeenten bezorgen projecten of plannen waarmee synergie mogelijk is aan Bram Abrams.
- Goedele neemt contact op met de communicatieverantwoordelijken van de gemeenten en andere partners ifv bekendmaking communicatie ikv coördinatieopdracht;
- Op te nemen in rapportering aan Vlaamse Regering: De planning voor S-IHD in de zone Kleine Nete tussen Albertkanaal en Lier bewaken.
- Agendapunten voor opvolgingscommissie oktober:
  - o Concreter voorstel Sigma-plan Varenheuvel-Abroek
  - o VMM geeft overzicht van geplande initiatieven (oa infrastructuurprojecten) i.v.m. waterkwaliteit.